

RP 9/2010 rd

Regeringens proposition till Riksdagen om beviljande av fullmakt att ställa säkerhet för Finlands Banks lån till Internationella valutafonden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen ger sitt samtycke enligt 82 § 2 mom. i grundlagen till att statsrådet utan krav på motsäkerhet får bevilja Finlands Bank statlig proprieborgen som säkerhet för ett bilateralt lån på 1,3 miljarder euro till Internationella valutafonden (*IMF*) och för en andel på

2,23 miljarder SDR (särskilda dragningsrätter), angiven i IMF:s redovisningsvaluta, i det nya låneprogrammet (*New Arrangements to Borrow*). Detta är avsett att vara Finlands bidrag till att öka IMF:s tillgångar. Det bilaterala lånet upphör när NAB-avtalet har trätt i kraft.

MOTIVERING

Europeiska rådet beslutade den 19-20 mars 2009 att EU:s medlemsstater åtar sig att öka IMF:s resurser med totalt 75 miljarder euro genom bilaterala lånearrangemang. Avsikten med beslutet var en strävan att öka IMF:s finansiella tillgångar så att fonden kan utöka sitt finansiella stöd till medlemsstater som har drabbats av den internationella ekonomiska och finansiella krisen. Fondens disponibla medel hade krympt i rask takt på grund av den ekonomiska och finansiella kris som bröt ut hösten 2008.

Europeiska rådet behandlade frågan på nytt den 19 juni 2009. I enlighet med rådets beslut är EU-länderna redo att öka sitt finansiella bidrag utgående från sina kvotandelar i IMF och från en rättvis global fördelning av bördorna, förutsatt att kopplingen mellan finansiering och representation beaktas.

Med stöd av Europeiska rådets tidigare beslut enades EU-ländernas finansministrar på ett inofficiellt möte för rådet för ekonomiska och finansiella frågor den 2 september 2009 om att de är redo att höja sitt finansiella bidrag ända upp till 125 miljarder euro.

EU-ländernas gemensamma åtaganden består av två delar:

1) ett åtagande på 75 miljarder euro i form av bilaterala lån. Finlands andel av detta belopp är 1,3 miljarder euro. Lånet överförs till låneprogrammet NAB omedelbart efter det att det nya NAB-avtalet har trätt ikraft.

2) ett åtagande på 50 miljarder euro, avsedda att gå direkt till att öka IMF:s tillgångar inom ramen för låneprogrammet NAB. Finlands andel av NAB föreslås uppgå till 2,23 miljarder SDR. I detta belopp ingår ett gammalt NAB-åtagande på 340 miljoner SDR.

Bilateralt lån till IMF

Låneavtalet mellan Finlands Bank och IMF baserar sig på artikel VII i avtalet om upprättandet av IMF. Denna artikel ger fonden rätt att låna av sina medlemsstater. I låneavtalet sägs det uttryckligen att en finansiering som bygger på kvoter kommer att vara IMF:s huvudsakliga finansieringsmodell också framöver och att det är meningen att den finansie-

ring som fonden nu får ska utgöra en tillfällig komplettering av dess kvotmedel.

IMF kan lyfta lånet under två års tid, men med Finlands Banks samtycke kan denna tid förlängas ända upp till fyra år, med ett år i sänder. Tiden börjar löpa från det att det första delbeloppet har lyfts eller en månad efter det att avtalet har trätt i kraft. Varje delbelopp förfaller till betalning tre månader efter det att det lyftes. Fonden kan efter eget gottfinnande förlänga lånetiden ända upp till fem år i perioder på tre månader. Lånetiden kan således som längst vara nio år. Att lånet lyfts i etapper beror på IMF:s kvartalsvisa dispositionsplan för fördelningen av fondens medel.

Återbetalningen sker i etapper. Efter att ha förhandlat med Finlands Bank kan fonden betala tillbaka lånet i förtid. Lånet kan betalas tillbaka i förtid på Finlands Banks initiativ, om betalningsbalansen eller situationen när det gäller reserven kräver det.

Finlands Bank kan säga upp avtalet, om Finland blir medlem av det utvidgade och reviderade låneprogrammet NAB. Det bilaterala lånet sägs upp när det nya NAB-avtalet träder i kraft, och därefter överförs det bilaterala lånet på 1,3 miljarder euro till det nya låneprogrammet.

Det nya låneprogrammet (NAB)

Låneprogrammet NAB inrättades 1998 i syfte att bredda IMF:s finansiella bas. I programmet deltar 26 länder eller centralbanker. NAB-avtalet förnyas vart femte år, och den nuvarande femårsperioden inleddes den 16 november 2008. Finlands andel i NAB uppgår till 340 miljoner SDR, dvs. 363 miljoner euro. Finlands Bank har ansvarat för den finansiering som ges via låneprogrammet.

Avsikten med låneprogrammet är att möjliggöra tilläggsfinansiering till IMF, om läget för ett medlemsland är exceptionellt allvarligt. I praktiken har de stater som deltar i NAB förbundit sig att bevilja IMF lån när programmet "aktiveras". Eftersom det är IMF och inte den slutliga låntagaren som är kredittagare i låneprogrammet, är det också IMF som bär kreditrisken. Hittills har NAB bara utnyttjats en gång, i samband med reservkrediten till Brasilien 1998.

År 2009 beslutade man att revidera NAB-programmet och höja dess totala belopp till högst 600 miljarder US-dollar. Under förhandlingarna om låneprogrammet angavs de olika ländernas andelar i US-dollar. Enheten för NAB är dock SDR, och på ett NAB-möte i Washington den 24 november 2009 kom man överens om att omvandla ländernas andelar till SDR enligt valutakursen samma dag.

Finlands andel av höjningen inom ramen för NAB är 3,03 miljarder dollar, vilket utgör 1,89 miljarder SDR enligt valutakursen den 24 november 2009. Om man till detta lägger Finlands gamla NAB-åtagande på 340 miljoner SDR, blir Finlands totala insats 2,23 miljarder SDR, vilket motsvarar ca 2,39 miljarder euro enligt valutakursen den 24 november 2009. Beloppet i euro kan förändras enligt svängningarna i valutakurserna.

Nya länder, såsom Mexiko, Brasilien, Kina, Indien, Ryssland och en grupp mindre länder, kommer med i NAB-programmet. IMF:s styrelse kommer att godkänna reformen och utvidgningen av låneprogrammet i mars 2010. Reformen träder i kraft när den har godkänts av så många nuvarande medlemmar att de företräder minst 85 procent av kreditåtagandena. Dessutom måste det nya NAB-avtalet godkännas av nya medlemmar som företräder minst 70 procent av kreditåtagandena innan låneprogrammet kan tas i bruk.

Statsborgen till Finlands Bank

Finlands Bank är redo att finansiera det bilaterala lånet och därefter Finlands andel av NAB-programmet, förutsatt att Finlands Bank beviljas statlig proprieborgen för hela detta finansiella arrangemang. Orsaken är att Finlands Bank enligt 7 § i lagen om Finlands Bank ska ha tillräckliga säkerheter i sin kreditgivning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det att Riksdagen i enlighet med 82 § 2 mom. i grundlagen beslutar att ge sitt samtycke till att statsrådet utan krav på motsäkerhet får bevilja Finlands Bank statlig proprieborgen som säkerhet för följande lån till Internationella valutafonden (IMF):

1) ett bilateralt lån på 1,3 miljarder euro som upphör när det NAB-avtal som avses nedan i punkt 2 har trätt i kraft

2) en andel på 2,23 miljarder SDR av låneprogrammet NAB.

Helsingfors den 5 mars 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*